

Dokument s plenarne sjednice

B9-0163/2022

16.3.2022

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o potrebi za hitnim akcijskim planom EU-a u cilju osiguravanja sigurnosti
opskrbe hranom unutar i izvan EU-a s obzirom na rusku invaziju Ukrajine
(2022/2593(RSP))

Ulrike Müller, Søren Gade, Nils Torvalds
u ime Kluba zastupnika Renew

**Rezolucija Europskog parlamenta o potrebi za hitnim akcijskim planom EU-a u cilju osiguravanja sigurnosti opskrbe hranom unutar i izvan EU-a s obzirom na rusku invaziju Ukrajine
(2022/2593(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je Ruska Federacija 24. veljače 2022. pokrenula ničim izazvanu i neopravdanu invaziju na Ukrajinu, čime je jasno prekršeno međunarodno pravo; budući da stalni i gnujni napadi na ukrajinske civile predstavljaju teško kršenje Ženevske konvencije i ratne zločine;
- B. budući da se proizvodnja hrane i pristup hrani ne bi trebali koristiti kao geopolitičko oružje;
- C. budući da ciljevi zajedničke ribarstvene politike (ZRP) i zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) uključuju, među ostalim, opskrbu tržišta EU-a hranom visoke prehrambene vrijednosti, smanjenje ovisnosti tržišta EU-a o uvozu hrane i jamstvo da hrana dolazi do potrošača po razumnim cijenama; budući da je zbog pandemije bolesti COVID-19 i sada ruske invazije na Ukrajinu još očitije da EU treba ojačati svoju sigurnost opskrbe hranom i smanjiti ovisnost o proizvodima koji se uvoze od jednog ili premalog broja dobavljača iz zemalja izvan EU-a;
- D. budući da će ta situacija i legitimne sankcije nametnute Rusiji dovesti do znatnog kumulativnog poremećaja na svjetskim tržištima poljoprivrede, ribarstva i akvakulture, uz križu uzrokovano bolešću COVID-19 i nedavna znatna povećanja troškova sirovina, posebno u pogledu tržišta žitarica i biljnog ulja, s obzirom na to da Ukrajina i Rusija čine oko 30 % svjetske trgovine pšenicom, 32 % ječma, 17 % kukuruza i više od 50 % suncokretova ulja i 20 % suncokretova sjemena, te u vezi s pristupom gnojivima i sirovinama potrebnima za proizvodnju gnojiva;
- E. budući da je EU posebno ovisan o Ukrajini u pogledu opskrbe kukuruzom, sjemenom uljane repice, pšenicom, sjemenom suncokreta i suncokretovom pogačom, dok je Rusija također važan izvor uvoza pšenice, pogače od uljane repice, sjemena suncokreta i suncokretove pogače, od kojih se većina koristi kao sirovina za sektor stočarstva;
- F. budući da je nekoliko država članica signaliziralo da, ako se sadašnji trend nastavi, riskiraju iscrpljivanje zaliha hrane za životinje do Uskrsa;
- G. budući da su Ukrajina i Rusija još važniji dobavljači osnovnih prehrambenih proizvoda za zemlje Azije, Afrike i Bliskog istoka, posebno Egipat, koji uvozi više od 50 % svojih ukupnih žitarica za kruh, i Indiju, koja zadovoljava gotovo dvije trećine svoje potražnje za jestivim uljima uvozom sa svjetskog tržišta; budući da će i najmanje povećanje cijena u tim zemljama imati znatan utjecaj na opskrbu opće populacije osnovnim prehrambenim proizvodima; naglašava da to nije samo problem sigurnosti opskrbe

hranom, već može dovesti i do socijalne krize u južnom susjedstvu EU-a;

- H. budući da će ruska invazija na Ukrajinu izravno utjecati na aktualne krize povezane s hranom diljem svijeta; budući da više od polovice pšenice koju upotrebljava Svjetski program za hranu potječe samo iz Ukrajine;
- I. budući da će, osim velike ovisnosti EU-a o uvozu gnojiva iz Rusije, oslanjanje Unije na uvoz energije temeljene na fosilnim gorivima za proizvodnju gnojiva i potasu iz Bjelarusa dovesti do znatnog poremećaja u opskrbi u vrijeme kada su se cijene gnojiva tijekom prošle godine povećale za 142 %, a energija i gnojiva čine 20 % troškova proizvodnje poljoprivrednika¹; budući da plin čini od 60 % do 80 % troškova proizvodnje ključnih dušičnih gnojiva²; budući da su visoke cijene plina već dovele do privremenog zatvaranja određenih postrojenja za proizvodnju gnojiva; budući da već postoje slučajevi u kojima su poduzeća za proizvodnju gnojiva odbila narudžbe poljoprivrednika zbog nedostatka sirovina;
- J. budući da postoje mnogi proizvodi gnojiva dobiveni iz organskih izvora hranjivih tvari i da se ti proizvodi trenutačno ne koriste kao zamjena za kemijska gnojiva; budući da bi povećanje njihova korištenja moglo biti rješenje za smanjenje ovisnosti Unije o kemijskim gnojivima i istodobno ispunjavanje ciljeva zelenog plana;
- K. budući da je cijena goriva u Europskoj uniji znatno porasla te je u mnogim državama članicama dosegnula povijesno visoku razinu; budući da će nastavak te putanje dovesti do neodržive gospodarske situacije za poljoprivrednike i ribare, na primjer za ribarska plovila koja neće moći ispljavati i ostvarivati zaradu veću od troškova ribolovnih aktivnosti;
- L. budući da sektori ribarstva, akvakulture i prerade u EU-u pružaju visokokvalitetne morske prehrambene proizvode i imaju ključnu ulogu u jamčenju globalne sigurnosti opskrbe hranom; budući da sektor ribarstva već dugo doprinosi opskrbi europskih potrošača visokokvalitetnim proizvodima koji zadovoljavaju visoke standarde prehrane i sigurnosti hrane i da je sada globalni predvodnik u pogledu održivosti;
- M. budući da je potrebno razmotriti utjecaj na potrošačke cijene hrane u kontekstu posljedica pandemije bolesti COVID-19, koja je već pridonijela povećanju cijena prije početka rata; budući da je trošak hrane u EU-u u siječnju 2022. bio 4,7 % veći nego u istom mjesecu prethodne godine³; budući da se mnoge države članice, a posebno zemlje srednje i istočne Europe, suočavaju s još većim povećanjem cijena hrane;
- N. budući da je Rusija šesti najveći trgovinski partner Europe u smislu vrijednosti izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iz EU-a⁴; budući da će poremećaji u trgovini i

¹ Eurostatov indeks cijena za poljoprivredna proizvodna sredstva (od trećeg tromjesečja 2020. do trećeg tromjesečja 2021.).

² Organizacija Fertilizers Europe: Prioriteti politike, konkurentnost industrije, trošak energije, <https://www.fertilizerseurope.com/industry-competitiveness/energy-cost/> (Datum pristupa: 16. ožujka 2022.).

³ Eurostat, Instrument za praćenje cijena hrane, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/prc_fsc_idx/default/table?lang=en

⁴ Europska komisija, Statistički informativni članak o poljoprivredno-prehrambenoj trgovini: Europska unija – Ukrajina, <https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/agrifood->

nametnute sankcije zahtijevati mjere ublažavanja, uključujući uspostavu alternativnih tržišta za poljoprivredne proizvode iz EU-a;

- O. budući da ruska invazija Ukrajine utječe na tržište rada, što bi moglo dodatno utjecati na proizvodnju hrane;
- P. budući da je Komisija 9. ožujka 2022. održala prvi sastanak novouspostavljenog Europskog mehanizma za pripravnost i odgovor na krize u području sigurnosti opskrbe hranom (EFSCM) kako bi se raspravljalo o sigurnosti opskrbe hranom, učinku povećanja cijena energije i sirovina te učinku rata u Ukrajini; budući da je cilj tog mehanizma povećati pripravnost na krize poboljšanjem koordinacije i razmjenom najboljih praksi;
- Q. budući da su nakon ruskog pripojenja Krima i naknadnih sankcija Komisija i države članice poduzele nekoliko mjera za suzbijanje negativnih učinaka na tržišta poljoprivrede, ribarstva i akvakulture u EU-u;
 - 1. izražava duboku zabrinutost zbog učinka koji će taj poremećaj u poljoprivrednim, ribarstvenim i akvakulturnim procesima imati na sigurnost opskrbe hranom za ukrajinsko stanovništvo te poziva Komisiju i međunarodnu zajednicu da putem svih mogućih foruma, kao što je Odbor za svjetsku sigurnost opskrbe hranom, osiguraju i koordiniraju snažan dugoročni program humanitarne pomoći u hrani svim pogodenim regijama i gradovima, kako bi se nadoknadio nedostatak ukrajinske proizvodnje hrane i prekid u prehrambenom lancu;
 - 2. naglašava važnost okončanja rata koji je započela Rusija, osiguravanja mira i ponovne uspostave stabilnosti u Ukrajini kako bi se ukrajinski poljoprivredni sektor mogao oporaviti i kako bi se mogla zajamčiti sigurnost opskrbe hranom u toj zemlji; poziva EU da, kad to bude moguće, uloži sve napore kako bi podržao oporavak poljoprivrede u Ukrajini i osigurao neprekinutu sjetu u toj zemlji nabavom sjemena i gnojiva koji nedostaju;
 - 3. s velikom zabrinutošću konstatira da bi produljenje tog rata značilo da bi se zemlje koje se oslanjaju na cjenovno pristupačan izvoz pšenice iz Ukrajine u nadolazećim mjesecima mogle suočiti s velikim nestašicama, što osobito vrijedi za zemlje u razvoju i najmanje razvijene partnerske zemlje koje su se već suočile s akutnom pothranjenjenošću prije ove nove krize; poziva Komisiju i države članice da poduzmu mjere za hitnu kratkoročnu potporu tim zemljama pružanjem potpore lokalnim zajednicama, vlastima i nevladinim organizacijama kako bi se ublažila hitna potreba za hranom i nastavilo jačati potporu tim zemljama u cilju izbjegavanja veće nestašice hrane u izloženim regijama, s posebnim naglaskom na najugroženijim zajednicama, te kako bi se srednjoročno i dugoročno izgradila otpornost u njihovim lancima opskrbe hranom jačanjem njihova poljoprivrednog sektora s pomoću pristupa koji se temelji na povezanosti humanitarne i razvojne politike EU-a; poziva međunarodnu zajednicu, uključujući države članice, da razmijene informacije o zalihamama, žetvi i dostupnosti hrane kako bi se nadoknadili

[ukraine_en.pdf](#)

problem opskrbe diljem svijeta i izbjegla globalna prehrambena kriza;

4. ističe da će rat u Ukrajini najviše pogoditi zemlje koje se nalaze u blizini područja sukoba, one s nestabilnim gospodarstvima u razvoju i one koje primaju većinu ukrajinskih izbjeglica; poziva Komisiju i države članice da podrže te zemlje i osiguraju dovoljno zaliha hrane;
5. naglašava hitnu potrebu za preispitivanjem pristupa EU-a sigurnosti opskrbe hranom, za smanjenjem ukupne ovisnosti prehrambenog sustava EU-a, za izgradnjom veće otpornosti u lancu opskrbe hranom, osobito na razini pristupa sirovinama, te za rješavanjem slabosti koje je razotkrilo prekomjerno oslanjanje na uvoz energije, hrane za životinje i gnojiva od jednog ili premalog broja dobavljača te nedostatak diversifikacije lanaca opskrbe; konstatira da bi u cijelom lancu opskrbe hranom trebalo razmotriti mјere koje prelaze odgovarajuću razinu proizvodnje kako bi se ublažio učinak na cijenu robe i cjenovnu pristupačnost hrane;
6. ustraje u tome da se ciljevi strategije „od polja do stola” i šireg zelenog plana ne bi smjeli dovoditi u pitanje neposrednim koracima za povećanje otpornosti i izgradnju samodostatnosti u pogledu sirovina; ističe da su mјere za povećanje učinkovitosti upotrebe sirovina i dostupnosti održivijih alternativa i praksi te mјere za rješavanje problema rasipanja hrane, kako je utvrđeno u strategiji „od polja do stola” i zelenom planu, čime se smanjuje oslanjanje na sirovine kao što su štetni proizvodi za zaštitu bilja i kemijska gnojiva, temelj za osiguravanje otpornog poljoprivrednog sektora EU-a i lanca opskrbe poljoprivredno-prehrambenim proizvodima u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju;
7. podsjeća, međutim, da ciljevi strategije „od polja do stola” prvo moraju proći sveobuhvatnu procjenu učinka te da će suzakonodavci, pri provedbi planova koji vode do ciljeva „od polja do stola”, biti odgovorni za utvrđivanje uvjeta kako bi se spriječilo svako smanjenje razine poljoprivredne proizvodnje u Europi ili istjecanje emisija; ističe da se, u svjetlu aktualnog rata u Ukrajini i dodatnog pritiska na prehrambene lance EU-a u poljoprivredi, ribarstvu i akvakulturi, povećala hitnost proučavanja svih tih učinaka, da je potrebno pažljivo procijeniti moguće učinke na sigurnost opskrbe hranom i naručiti sveobuhvatnu studiju o ovisnosti našeg prehrambenog sustava o sirovinama i njihovim izvorima;
8. poziva stručnu skupinu EFSCM-a da ubrza svoj strukturni rad na mapiranju rizika i osjetljivosti lanca opskrbe hranom u EU-u i njegove kritične infrastrukture te zahtijeva jasne i brze komunikacijske kanale i informacije o planiranju djelovanja u nepredvidivim situacijama kako bi se osigurao puni potencijal EU-a u pogledu opskrbe hranom, sigurnosti opskrbe hranom i smanjenja ovisnosti poljoprivrede EU-a o uvozu i sirovinama, uz istodobno davanje pozitivnog doprinosa ukupnoj trgovinskoj bilanci Unije;
9. poziva Komisiju da odmah pripremi detaljni akcijski plan kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe hranom u EU-u, na temelju pouka iz plana za nepredvidive situacije predstavljenog u studenom 2021., kada je to primjenjivo, te da se pozabavi sa slabostima koje je razotkrilo prekomjerno oslanjanje na uvoz energije, hrane za životinje i gnojiva od jednog ili premalog broja dobavljača te nedostatak diversifikacije

lanaca opskrbe;

10. konstatira da je taj akcijski plan prilika za ubrzanje postizanja ciljeva zelenog plana, čime će se ojačati stabilnost lanaca opskrbe hranom u EU-u u okviru zelenog kružnog gospodarstva i ponuditi poticaje poljoprivrednicima, ribarima i dionicima u cijelom lancu opskrbe hranom da prijedu na održivije, učinkovitije i samodostatnije metode proizvodnje i alate povećanom primjenom inovativnih alata, tehnologija uzgoja te održivih procesa i praksi, što će sve pridonijeti smanjenju ovisnosti EU-a o uvezanim sirovinama, među ostalim uvođenjem kratkoročnih ulaganja kako bi se povećala primjena tehnologija i praksi usmjerenih na postizanje ciljeva strategije „od polja do stola”;
11. poziva države članice da provedu mjere i iskoriste dostupne alate za jačanje svojih lanaca opskrbe hranom; ustraje u tome da se poduzetim mjerama ne smije ugroziti cjelovitost jedinstvenog tržišta niti potkopati mjeru za povećanje otpornosti u lancu opskrbe hranom diljem EU-a niti povećati energetska ovisnost o ruskim resursima;
12. ističe važnost rješavanja problema rasipanja hrane u svim fazama lanca u kratkoročnom razdoblju kako bi se smanjio pritisak na opskrbu hranom u Europi; ponavlja svoj poziv da se poduzmu mjeru potrebne za postizanje cilja smanjenja rasipanja hrane u EU-u za 30 % do 2025. i za 50 % do 2030. godine u odnosu na referentne razine iz 2014.⁵
13. izražava zabrinutost zbog toga što će trenutačna situacija dovesti do finansijskog i praktičnog pritiska na neke proizvođače u pogledu ispunjavanja postojećih ciljeva i zakonodavnih obveza zbog nedostatka ulaganja, smanjene likvidnosti i nesigurnosti na tržištu; u tom pogledu napominje da bi mogao biti potreban pragmatičan pristup kontrolama;
14. naglašava da će na razini proizvodnje biti potrebne pojačane mjeru i poticaji za izgradnju otpornosti, na primjer povećanjem kružnosti i samodostatnosti u pogledu sirovina, a da se pritom ne ugroze proizvodni kapacitet i konkurentnost poljoprivrede, ribarstva i akvakulture EU-a, alati kao što su prelazak na preciznu poljoprivredu, razvoj i ubrzani pristup tržištima alternativnih bjelančevina, organskih gnojiva, mikrobne zaštite usjeva i novih genomskih tehnika u skladu s ciljevima zelenog plana te omogućavanje da se tijekom te prijelazne godine ZPP-a razmotre privremene i kratkoročne fleksibilnosti uz uvjetovanosti i odstupanja te ubrzavanje administrativnih postupaka za postizanje tih fleksibilnih mogućnosti;
15. ističe da je manjak bjelančevina u EU-u i dalje velika slabost i poziva na intenzivniji i odlučniji pristup povećanju proizvodnje biljnih bjelančevina u EU-u na održiv način s pomoću strateških planova u okviru ZPP-a i drugih mjera;
16. prepoznaje hitnu potrebu za privremenim i reverzibilnim mjerama za povećanje proizvodnje EU-a u sezoni žetve 2022. kako bi se doprinijelo sigurnosti opskrbe hranom u EU-u; poziva Komisiju da, s obzirom na potrebu za prevladavanjem trenutačnog manjka proteinskih usjeva, ubrza administrativne postupke kako bi se tijekom prijelazne godine ZPP-a omogućilo korištenje zemljišta ostavljenog na ugaru za proizvodnju tih

⁵ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0425_HR.html

usjeva za prehranu ljudi ili životinja i bez povećanja ovisnosti o sirovinama; u tom pogledu poziva na to da se prednost da proteinskim usjevima koji ne zahtijevaju nikakav ili vrlo nizak unos pesticida;

17. konstatira da bi trebalo što prije i u najvećoj mogućoj mjeri iskoristiti alternativne organske izvore hranjivih tvari i protok hranjivih tvari kako bi se smanjila ovisnost o kemijskim gnojivima; poziva Komisiju da se pozabavi zakonodavnim i praktičnim preprekama za ostvarenje tog rješenja kako bi se smanjila ovisnost o uvozu gnojiva, prvo prelaskom na organska gnojiva u kratkom roku, a zatim dalnjom potporom istraživanju i novim inovacijama na razini EU-a; posebno poziva Komisiju da poduzme potrebne mjere, uključujući zakonodavne, kako bi se poboljšala upotreba organskih gnojidbenih proizvoda dobivenih iz kanalizacijskog mulja i prerađenog stajskog gnoja u cilju zamjene kemijskih gnojiva, pod uvjetom da to nije u suprotnosti s ciljevima strategije „od polja do stola”;
18. poziva Komisiju da procijeni mogućnost i izvedivost mobilizacije dodatne finansijske potpore za najpogođenije sektore te da poduzme hitne mjere kako bi se poljoprivrednicima pomoglo u ublažavanju posljedica znatnog povećanja cijena gnojiva;
19. ističe međusobnu povezanost održivosti i povećane kružnosti u poljoprivredi, uz odmicanje od ovisnosti o fosilnim gorivima, uvoza energije i kemijskih gnojiva te iskorak prema zelenijim, obnovljivim alternativama;
20. naglašava potrebu i mogućnost da poljoprivrednici u EU-u povećaju proizvodnju u EU-u i svoju upotrebu bioenergije, na primjer bioplina i biogoriva, te obnovljive energije poput solarnih ćelija kao instrumenta za ublažavanje porasta cijena energije; napominje da su one korisne za klimu, s obzirom na diversifikaciju, te da njihova proizvodnja također može stvoriti dodatni izvor prihoda za poljoprivrednike;
21. poziva Komisiju da ublaži učinak gubitka tržišta na poljoprivrednike i proizvođače zbog mjera odmazde koje je Rusija poduzela kao odgovor na sankcije koje je nametnuo EU, da razmotri mjere kojima bi im se pomoglo, uključujući kompenzaciju, te da im pomogne da pronađu alternativna izvozna tržišta za svoje proizvode;
22. poziva Komisiju da primjeni izvanredne mjere, uključujući potporu za privatno skladištenje, za poljoprivredne proizvode koji se suočavaju s tržišnim problemima; napominje svoju namjeru da se ta pomoć stavi na raspolaganje sektoru svinjskog mesa; potiče Komisiju da uspostavi mehanizam kojim bi se nevladinim organizacijama i drugim tijelima omogućio pristup proizvodima iz privatnog skladištenja kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe hranom u Ukrajini; smatra da bi se taj mehanizam mogao koristiti i u okviru Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) u državama članicama koje primaju izbjeglice kako bi se zadovoljila hitna potreba za pružanjem dodatne hrane;
23. smatra da je europski sektor ribarstva ključan za europsku sigurnost opskrbe hranom i žali zbog toga što se njegova situacija znatno pogoršala s obzirom na brzi rast globalnih cijena važnih proizvoda za taj sektor, a posebno radi visokih cijena goriva, zbog kojih ribolovne operacije više nisu gospodarski održive; smatra da je za tu situaciju potrebna hitna pomoć, uključujući izravnu potporu; ističe da se tom pomoći mora osigurati

nastavak djelovanja ribarskih flota EU-a, a time i nastavak djelovanja duž lanca opskrbe proizvodima ribarstva i akvakulture; poziva Komisiju i države članice da prepoznaju tu tešku situaciju u kojoj se nalazi sektor ribarstva i da je na odgovarajući način riješe u predstojećim mjerama; konstatira da je, kako bi se riješio problem povećanja cijena goriva, dugoročno važno poticati razvoj i upotrebu inovativnih, selektivnih ribolovnih metoda i tehnika s većom učinkovitošću goriva;

24. poziva Komisiju da djeluje kako bi osigurala da se odredbama o državnim potporama za poljoprivredu, ribarstvo i akvakulturu, uključujući *de minimis* odredbe, državama članicama omogući pružanje brze i fleksibilne potpore subjektima kako bi se nadoknadiili povećani troškovi povezani s ratom u Ukrajini; u tom pogledu ističe da bi države članice u okviru svojih nacionalnih okvira također trebale razmotriti pomoć kao što su smanjenje doprinosa za socijalno osiguranje, obustava ili smanjenje određenih poreza i produljenje zajmova povezanih s pandemijom bolesti COVID-19; poziva Komisiju da osigura da državne potpore ne dovedu do narušavanja tržišnog natjecanja i da se zajamče jednaki uvjeti među državama članicama;
25. poziva Komisiju i države članice da se pobrinu za to da novi Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPRA) postane operativan što je prije moguće i traži od Komisije da razmotri poduzimanje mjera kako bi se omogućilo da pomoć u nuždi bude moguća u okviru fonda i u kriznim vremenima kao što je rat u Ukrajini; apelira na mobilizaciju svih preostalih sredstava iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo i snažno potiče Komisiju i države članice da ubrzaju provedbu pričuve za prilagodbu Brexitu kako bi se osiguralo da potpora brže stigne do područja pogodjenih Brexitem;
26. konstatira da bi trebalo razmotriti mjere u cijelom lancu opskrbe hranom kako bi se osiguralo da svi dionici imaju ulogu u jačanju otpornosti poljoprivrednog i akvatičnog prehrambenog sektora te da te mjere moraju doprinijeti ciljevima tranzicije EU-a na klimatsku neutralnost do 2050.; smatra da bi se, u skladu s brzom provedbom Direktive (EU) 2019/633 o nepoštenim trgovačkim praksama, poseban naglasak trebao staviti na održivost poljoprivrede i važnu ulogu trgovaca na malo u određivanju pravednih povrata za proizvođače, posebno s obzirom na pritiske koji proizlaze iz povećanih troškova sirovina, ali u jednakoj mjeri i njihovu odgovornost da osiguraju da hrana ostane cjenovno pristupačna i dostupna potrošačima;
27. poziva Komisiju i države članice da pomno prate tržišta poljoprivrednih i akvatičnih prehrambenih proizvoda, pridajući posebnu pozornost špekuliraju cijenama i, prema potrebi, koristeći se alatima iz Uredbe (EU) br. 1308/2013, uz osiguravanje cjelovitosti jedinstvenog tržišta;
28. podsjeća da je nekoliko ukrajinskih luka na Crnom moru zatvoreno, što ometa međunarodnu trgovinu hranom, te poziva Komisiju i države članice da omoguće siguran prijevoz i prehrambene koridore do Ukrajine i iz nje preko alternativnih luka, kao i željezničkim i cestovnim prometom;
29. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Komisiji i Vijeću te vladama i parlamentima država članica.